

LØIKUSTANU

J. N. A. H. A.

Elu — ülim väärtus

Mis on elu? Elu on ülim and Loojalt. Elu pole meie oma. Me ei saa ise endale anda elu. Ta on meile antud. „Ja Jehoova puhus tema ninasse elavat õhku, nõnda sai inimene elavaks hingeks.“ „Annad sa oma vaimu, siis luuakse neid; koristad sa ära nende vaimu, siis heidavad nad hinge ja saavad jälle põrmuks.“

Et elu pole meie oma, et elu on meile antud, seepärast inimene ei tohi oma ega teise eluga teha mida ta tahab. Inimene peab oma maise elu kasutamise üle aru andma kohtupäeval. Inimene peab elu hindama oma ülimaks väärtuseks ja oma eluteed rajama õiges suunas.

Mis maksab elu? Inglise kuninganna Elisabeth lubas surivoodil kogu oma varanduse elu pikenduse eest. Niiväga tahtis ta veel elada, kuid keegi ei saanud hoida tema elu, ka mitte suure tasu eest. Järelkult — elu on kallim kui raha ja varandused. Tõesti, elu on võrratu kallis. Igaüks tahab hoida elu. Igaüks võitleb selle eest. Vaata looduse nõrgemaid olevusi, — seal käib võitlus; pisikesele putukalegi on elu kallis. Vaata inimest, kes on looduse kroon. Ta rühbib ja rassib elu eest, ta teeb tööd, et säilitada elu nende vahendite kaudu, mida annab töö.

Milleks elada? Kas vaid selleks, et võidelda selle üürikese eluaja eest, leivatüki ja kõhutäite eest? Kas selleks, et seda, mis endal pole, võtta ligimeselt, küsimata, kuidas ligimene saab oma elu säilitada?

„Eks elu ole enam kui toidus.“ See suur tõde ununeb sageli. Tõde on see, et me peame sööma, et elada, aga suurem tõde on ja jääb see, et elu on enam kui toidus. Inimene on väga maine olevus. Ta on materjaalse küljes, aine küljes kinni, ja alati kardab, et jääb oma kõhutäitest ilma. Kadedus vallutab teda, hui näeb, et teisel on rohkem leiba. Ta otsib teid kuidas oma leiba kindlustada, ja sealjuures unustab, et elu on enam kui toidus. Ta jätab oma vaimse „mina“ nälgima ja surema... Võib sageli näha inimesi, kes on maiste tarviduste poolest rikkalikult õnnistatud, kellel on varandusi ja kõike muud palju tarvitada, aga kelle vaim on ometi suures näljas ja suremas.

Kord Kristus söötis viis tuhat inimest. Kui kõik olid söönud, siis tekkis neis kavatsus võida teda kuningaks, et siis oleks leib alati kindlustatud. Kristus, mõistes nende maist kavatsust, eemaldas üksildusse. Rahvas, leides teda teisel päeval, avaldas talle suurt poolehoidu. Kristus mõistis millest see otsimine oli tingitud ja ütles: „Tõesti, ma ütlen teile, te otsite mind ei mitte seepärast, et olete imetähti näinud, vaid et olete neist leivust söönud ja et teie kõht on saanud täis. Ärge nõudke rooga, mis kaob, vaid rooga, mis jääb igavesse ellu, mis Inimese Poeg teile tahab anda.“ Need sõnad panid kuulajad mõtlema: Mis leib see peaks küll olema, mis ei kao ja mis annab igavese elu. Jeesus

jätkas: „Minu Isa annab teile tõsise leiva taevast, sest Jumala leib on see, kes taevast maha tuleb ja annab maailmale elu.“ See oli võrratu uudis kuulajatele ja nad ütlesid: „Issand, anna meile ikka sedasina leiba!“ Leiba, mis täidab vaid kõhtu, mis ei saaks otsa, seda nõuab inimene. Ja Jeesus ütles: „Mina olen eluleib, kes minu juure tuleb, see ei pea nälga nägema...“, sest igavene elu peab olema igapäev, kes Poega näeb ja temasse usub, ja ma tahan teda üles äratada viimisel päeval.“

Paljud taganesid Kristusest. Nad olid oma elu otstarvet hinnanud ainult maise ja ajaliku kindlustamises. Nad ei teadnud, või ei tahtnud teada, et maine elu on vaid osake igavikust, mida saadakse Kristuse kaudu.

Jeesus nähes, et paljud iahkuvad igavese elu teelt, sirutas oma käed ülejäänud kaheteistkümne poole ja küsis: „Kas teiegi tahate ära minna?“ Siis vastas Peetrus: „Issand, kelle juure peame minema? Sul on igavese elu sõnad.“

Niisiis vaid Peetrus tundis elu tõsist väärtust. Talle oli selge, et maine osa elus ei ole midagi väärt siis, kui vaim nälgib. Ta teadis, et maist elu ei saa keegi kaasa viia igavikku. Ta mõistis, et Jeesus Kristus võib säilitada inimese elu, ja selleks peab inimene uuesti sündima ja Kristuse kui eluleiva vastu võtma.

„Inimene ei ela üksipäinis leivast, vaid igast-ühest sõnast, mis Jumala suust välja tuleb.“ Kristus ei keelanud ihule andmast toitu, aga ta näitas ka, et inimene peab oma elu pidama ülemaks kui söömine ja joomine, — ta peab oma elule kindlustama igavese püsivuse. Ja seda saab Eluandja anda vaid siis, kui inimene käib tema sõna järgi, võtab tema seadused ja soovid oma elu põhimõteteiks, seega peab elu ülimaks väärtuseks.

E. Mägi.

Loikus- tänu

Igapäev sirutavad tuhanded oma käed üles taevase Isa poole ja paluvad: Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev! On siis vajalik paluda suurelt Jumalalt igapäevast leiba? Kas ei anna meile igapäevast leiba eesti muld, moodsad tööriistad, meie haridus, meie hool ja vaev.

Varahommikust hilisõhtuni on töötatud põllul, aasal, metsas ja kodus. Töö ei ole olnud kerge. Aga see vaev on end ära tasunud. On pandud kokku vili, mis annab leiva jälle üheks aastaks nii maale kui linnale. Suur rõõm, sügav tänu- ja rahuldustunne täidab maamehe rinda vaadeldes kuldseid viljateri, mis täidavad tema salvi. Ja nii mõnigi mõtleb uhkustundes ja iseteadvuses: eks see kõik ole minu suure vaeva ja töö vili, minu käed on selle kokku pannud.

Kes on aga see, kes on annud elu alge, kes laseb kastel ja vihmal panna idanema viljaterad, ning kes laseb soojadel päikesekiirtel meelitades esile kutsuda õrnrohelise orase, millest valmib vili, meie igapäevane leib? Eks ole see suur ja vägev Jumal, maa ja taeva Looja, armastav Isa, kes meid kõiki vahet tegemata hooldab ja ülal peab. „Sina teed lahti oma helled käed ja toidad kõik mis elab heameelega...“

Foto: N. Nylander

Ei saa pöörduda mulla ja põrmu poole, ei saa ütelda masinale ja inimese külmale mõistusele: Meie igapäevast leiba, igapäevast lunastust ja troosti anna meile tänapäev. Seda ei ole neil anda. Meie pilk peab pöörduma kotkateed taeva poole ning meie palavamad tänu- ja palvehüüded tõusma elava Jumala juure, sest tema üksi annab meile igapäevase leiva, annab meile nagu Luther ütleb — söömise, joomise, riided, kojad, majad, põllud, veised, raha, vara, vaga abikaasa, vagad lapsed, vaga pere, vagad ja truud ülemad, hea valitsuse, hea ilma, rahu, tervise, head sõbrad, truud naabrid jne.

M. S.

Suhtumine kaasnimestesse

tatud. Inimene ei saa elada täiesti omaette. Keegi ei saa ise olla rikas ja aus. Rikkus peab tulema teiste käest. Teised austavad, teised teevad ausaks. Nende hüvede vastu inimene peab midagi andma, mis ka teiste elu kindlustab.

Inimese kohuseks on elu hoida ja paremuse eest hoolitseda. Paremus ei olene ainult enesest. Elu tuleb üldsuses hoida. Nii on kõrgemalt poolt antud ka armastus ligimese vastu. See on tung eluväärtusi ära anda selleks, et teine sellest kasu saab ja oma elu kindlustab.

Ligimesearmastus näiteks on abikaasade vaheline

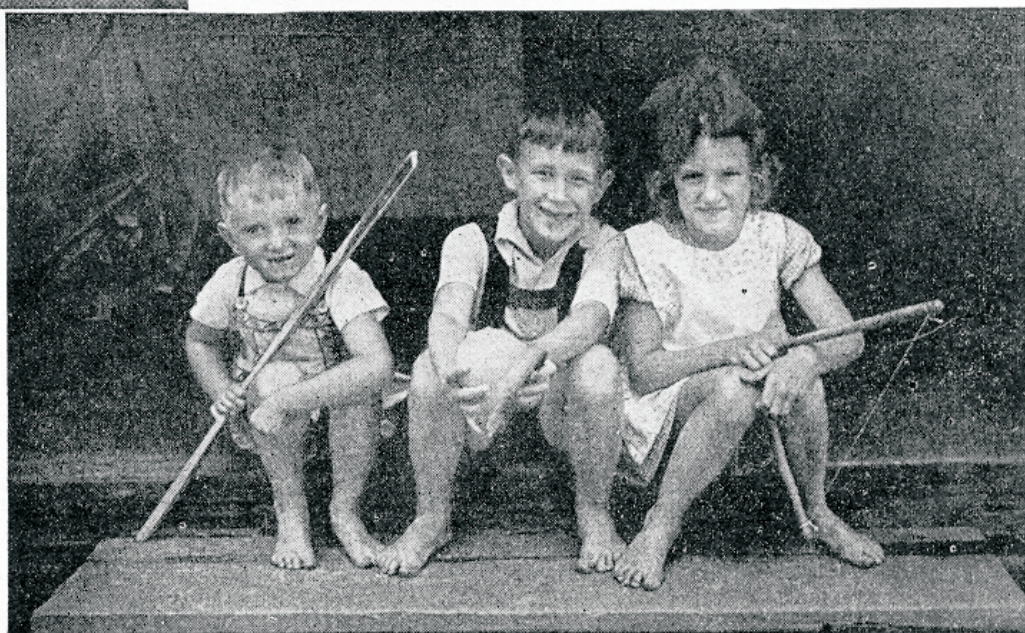
armastus. Inimesed leiavad üksteise sel teel, et nad end ohverdavad üksteise kasuks. Armastuse korral ei ole kahju mingist ohvrast, vaid inimene tunneb seestmist sündi anda, ja andes leiab rahulolu. Mees ja naine peab teineteise leidma, et ühineda kaksainsuseks. Teise elu peab siin olema niisama tähtis kui oma elu. Seda on tarvis elu alalhoiuks ja soo jätkamiseks.

Vanematel on armastus laste vastu. Armastuses vanematel ei ole kahju kulutada lapse peale, et anda lapsele soodus võimalus arenemiseks. Armastust lapse vastu on väga tarvis. Siin jällegi inimene ei saa hoida ainult oma elu, vaid ta peab hoidma teise elu. Vanem peab elama lapse jaoks, siis elab ta tulevikule. Ei tee ta seda mitte, siis halvab lapse elu ja viimati ka oma elu. Emas on see armastus harilikult kõige suurem. See armastus on elu hoidmiseks.

Samuti lastel on armastus vanemate vastu. See on alles täiuslik elu, kui vanemad elavad laste jaoks ja lapsed hiljem jälle vanemate jaoks. Siin ainult endale elada on elu rikkumine.

Iga inimene seab enese kõige keskpunkti. Ta soovib, et temal läheks hästi. Ta teeb kõik enese jaoks, oma kasu pärast. Omad vajadused kihutavad teda loovale tegevusele, see on elukindlustavate tarbete loomisele. Inimene armastab iseennast. See tung on antud kõrgemalt poolt, et iga üksik hoiaks oma elu.

Aga me ei jõua kuigi kaugemale, kui me armastame ainult oma elu. Me ei ela ise, vaid kaasnimestega najal. Meie elu püsimine oleneb kaasnimeste elu püsimisest. Kui me seamegi enese kõige keskpunkti, siis peab ümbrus olema soodus — elu väljaspool meid peab olema samuti kindlus-

ÕNNELIK NOORUS

Foto N. Nylander

Elu hoidmine seisab selles, et tuleb enese jaoks luua ja seda ära anda teistele. Ainult ise kõik ära tarvitada on pillamine, raiskamine, sest see ei loo eluvõimalusi, vaid hävitab.

Mis oleks siis, kui ei oleks mingit hoolekannet, mingit elukorraldust? Ainult rusikaõiguse juures elu ei arene. Moodne tsivilisatsioon on põhjustatud sellest, et igale inimesele on võimaldatud kuidagi äraelamine. Ja elujärg oleks palju parem, kui õige elukindlustamise suunas tegutseks iga inimene oma vabast tahtest. See on elu õilistamine, kui võimaldatakse äraelamine ka vanadele, nõrkadele, vigastele ja vaestele. Mida vähem me näeme enese ümber häda ja viletsust, seda parem on meie enesetundele. Eks igaüks taha näha igal pool hästiminekut ja õnnelikkust, lõbu ja rõõmu, ning olla ühes rõõmsatega. Ja siin on vaja midagi teha.

Iga inimene saab rahutuks, kui teab, et teine on tööta, leivata, hädas. See tunne on ligimesearmastus, see tunne on südametunnistuse käsk, et peab teiste jaoks elama ja teiste elu kindlustama.

Inimesel ei ole hea näha vigast või vana inimest näruselt. Palju parem on näha teda korralikus riides, korraliku kepi najal. On tarvis häda maailmas võimalikult vähendada. Kui vana komberdab, siis tekib tahtmine teda võtta käealt kinni ja talutada. Aga kas ei peaks jõukamad ka selle peale tulema, et küsida vanalt, kuidas temal läheb, kuidas ta saab ära elada, ja siis muretseb talle korralikud riided ja kuskil söömise. Kui võrratu palju loovam on see tegu võrreldes sellega, kui keegi vastava rahasumma maha pummeldab!

Veel üks näide, kui sügav on inimeses ligimesearmastus. Kõige õelamgi kurjategija astub selle kaitseks välja, kellele teiste poolt tehakse ülekohut. Miks ta ise ülekohtuselt talitab, see on tema haiglasest omakasupüüdest.

Inimene satub oma elu hoides nii äärmusesse, et ei hooli teiste elust ega näe ka kahjulikkust oma elule. Palju, mis inimene teeb

endale mõnuseuse pärast, on temale kahjulik.

Kui kuri ja halb on elu seetõttu, et inimesed elavad ainult enesele. Ei elata omastegi jaoks, rääkimata kaugemate ligimeste jaoks. Kõik võimalused raisatakse ebalooivate mõnude jaoks. Õilis elutung on kujundatud haiglaseks kireks.

Milleks siis profaneerida oma elutungi! Milleks muutuda haiglaseks enesehoidjaks, kui see on eneselegi kahjulik, ja sünnitab häda või ei vaigista teiste häda. Ei lähe sugugi niipalju tarvis kui jõukamad enesele lubavad. Ligimese kasuks elamine vääristaks elu palju rohkem.

Kõiki eluvajadusi mõistes leia-

me milliseid häid eluseadusi on annud Kristus. Nii näiteks ütelus: Armasta ligimest kui iseennast. See tähendab, inimene peab oma elu armastama ehk hoidma, aga ta ei saa oma elu hoida, kui ei armasta ehk ei hoiu ühtlasi ligimese elu. Või jälle teine ütelus: Kõik, mis te iial tahate, et inimesed teile peavad tegema, nõndasamuti tehke ka neile; ehk ümberpöörduvalt: Ära tee teisele seda, mis sa ei taha, et sulle tehakse. Veel käskis Kristus head teha mitte neile, kes võivad samaga tasuda, vaid neile, kes ei suuda tasuda.

Heategija ja loova inimese jaoks üksnes on eluõnn.

H. Pilt.

LIGIDAL ELUTEEL LÕPULE

Foto: N. Nylander

Avitustöö

Armastus ja kaastunne on peavoorused, mis teevad inimesed inimesteks ja elu eluks. Armastus ja kaastunne mõjutavad inimesi üksteisele head tegema ja abivajajate eest hoolt kandma. Sellele kristlikule põhimõttele järgides ei ole meil jäetud saatuse hoole haigeid ja vanu, vaid nende eest on hoolitsetud. Võime olla tänulikud, et meie kodumaal on hoolekanne võimalikult organiseeritud; tegutsevad mitmed riiklikud kui ka omavalitsuslikud asutused, et hoolitseda haigete, vanade, abivajajate ja vaeste eest. Siiski ei ole veel suudetud vaigistada kõike häda,

vaid vajadus sellel alal on suur, võimalus avitamiseks ja oma armastuse avaldamiseks esineb kõikjal. Seepärast on ka mitmed organisatsioonid üles võtnud selle kristliku avitustöö, et kaasa töötada inimpere heaolu tõstmiseks. Ka igal üksikul isikul on eesõigus seda õilist tööd kaasa aidata mitmel esineval võimalusel.

Arvestades vajadust on ka adventkogudused püüdnud puudustkannatajaid avitada. On küll tõsi, et mitmed kannatavad oma süü pärast, kuid see ei ole siin vast oluline — kristlik armastus sunnib meid avitama kõiki, ka vaen-

lasi. Siinjuures peab muidugi pidama silmas seda, et kõige õigem avitamiseviis on see, kui avitame inimest iseennast avitama.

Vaestele riiete hankimiseks on meie kogudustes asutatud nõndanimetatud „Tabiita osakonnad“. Töö toimub nendes nii, et teatud hulk inimesi, kes kuuluvad osakonda, tulevad igal nädalal ühel õhtul kokku ja töötavad ühiselt mõned tunnid. Peale selle võetakse töö koju kaasa ja töötatakse kodus. Sel viisil valmistatakse mitmesugused õmblustööd, parandatakse vanu ja valmistatakse uusi riideid. Neist riietusosadest kingitakse paljud vaestele; muist müüakse, et saada vahendeid materjali ostmiseks ja avitustöö jätkamiseks. Meie liikmed aga, kes töötavad neis osakondades, ei saa mingit tasu selleks pühendatud aja eest.

Peale nimetatute on meil veel tegutsemas avitusgrupid.

Tallinna adventkoguduse avitusgrupi liikmed minemas küllastama oma hoolealuseid. Talvel igal nädalal hoolealused said toidupaki.

Need muretsevad toiduaineid ja valmistavad pakke ja viivad neid vaestele ja haigetele koju kätte. Tegevus toimub peaausjalikult talvekuudel. Sellel alal on töötatud ka ühenduses linna hoolekande osakonnaga, kuna hoolekande osakond on annud meie hoole tõsiselt abivajajaid inimesi.

Väga rõõmsad olid need inimesed, kes said eelnimetatud abi osalisteks. Igatsusega ootasid nad päeva, mil lal neid pidi jälle külastama. Lahked külastajad ei viinud üksnes toidupakke, vaid ka korraldasid ja puhastasid tube, jne. Mõnikord läksid ka lauljad kaasa, kes röömustasid kannatajaid võimalikkude lauludega ja trööstivate sõnadega.

Vahendeid avitustöökS saadi koguduste liidult ja ka koguduse liikmete annetustest. Inimesed, kes selles tegutsesid, ohverdasid oma töö ilma tasuta.

Ühenduses sellega võib ka midagi nimetada vaeste-supiköövide tegevusest. Suuremates kogudustes on olnud supiköögid, kus talvekuudel anti igal lõunal tasuta suppi ja leiba kuni kolmekümnele vanale ja vigasele. Mõnes kohas hoolitseti sel teel eriti

Hooldatavad lapsed lõunalauas Tartus.

abivajavate laste eest. Ka selle avitustöö läbi võidi teha palju head ja vähendada häda.

Haigete ravimiseks ja avitamiseks on meil tegutsenud ravigrupid.

Avitamises ei ole tehtud vahet usku ega rahvusesse kuuluvuse pärast.

Inimesed on olnud väga rõõmsad neile avaldatud hea eest. Nad küsisid, et mis mõjutab meid seda tegema. Neile vastati, et me tegutseme kristliku põhimõtte järgi ja Kristuse eeskujul.

Armsad kaaskodanikud, kes ei peaks küll avitama, kaasa selles heas töös!

Peale organiseeritud töö on meie liikmed igauks isiklikult püüdnud arendada kristlikku heategevust, aidates vajaduse korral teoga, sõnaga ja eeskujuga.

Mõnes peajoones kokku võttes seda, mis on tehtud 1935. aasta jooksul, võime tuua järgmise aruande:

inimesi avit.	8847 juhtum.;
suppi antud	6948 liitrit;
leiba antud	2904 kilogr.;
riideid antud	1759 riideosa;
haigeravimisi	4970 juhtum.;
rahalist abi	2881 krooni.

Kindlasti on tehtud palju rohkem kui seda saab näidata arvudes. Ka kõigest tehtust hoolimata on vajadus selleks tööks ikkagi väga suur ja õige palju on veel teha; seda ei suuda mõned inimesed või väike kogukond teostada, vaid see ülesanne vajab kõikide osavõttu. See pärast pöörame ka käesoleva lehega kaasanimeste poole ja palume lehte omandades annetega kaasa toetada ülalnimetatud ligimesearmastustööd.

Avitusgrupi juhatus ja osa hooldatavaid lapsi Pärnus.

A. Kallaste.

Kuidas leida eluvõimalusi

Paljudel on valusaks küsimuseks kuidas saada elus läbi. Tundub nagu läheks eluvõimaluste leidmine iga päevaga raskemaks. Kuid ka juba ilma selleta on see küsimus niisugune, mis põhjustab järgi mõtlema.

Noored astuvad ellu ning loodavad, et neid ootab ees avar võimaluste maa, mis pakub au ja kuulsust, kuid väga sageli on see vastupidi. Nad peavad nägema, et nende ees on kõik võimalused nagu suletud. Loodetud kuldseid võimalusi ei näi ilmuvat kuskilt. Neile selgub, et elu ei paku võimalusi vabalt ja valmilt, vaid neid tuleb leida ja luua.

Kõige pealt on vaja tugevat ja head tahtet. Kes seda omab, see võib teha palju head oma käekäigule. Tugev ja hea tahe leiab vajalisi teid ja abinõusid, kui mitte täna, siis homme, kui mitte siit, siis sealt. Tugevat tahtejõudu ei suuda naljalt tõrjuda mingi takistus, vaid ta loob viimaks ikkagi endale teid ja võimalusi.

Inimsugu tunneb palju mehi, kes on tugeva tahtega ja kindla enesevalitsemisega arendanud oma võimed silmapaistvaiks, olgu need siis kehalised või vaimsed. Mehed, kes on pakkunud üksikutele rahvastele kui ka kogu inimsoole palju head ja kasulikku, on olnud enamasti vaesed töölisrahva lapsed, kelle ees ei ole olnud palju avaraid võimalusi, küll aga rohkesti raskusi ning takistusi.

Kindla tahte varal tõusnud mehi leidub väga mitmesugustel aladel ja neid võiks rohkesti nimetada. Abram Lincoln oli veel pärast kahekümnendat eluaastat puuraiuja ja paadimees, ilma vähemagi hariduseta. Kuid hea tahte ja valju enesevalitsemise alla paenutatult hakkas ta hoolega õppima ja pärast kolmekümnendat eluaastat sai ta sea-

duslikuks advokaadiks ning võitis endale oma tublidusega ja õiglusega laiemate ringkondade lugupidamise. Hiljem sai temast suurima vabariigi president.

Kuidas viletsast karjusest kujuneb raudse tahte ja hoolsa edasipüüdlikkuse varal kirjanik ja professor, seda näitab kujukalt meie tähtsama keelemehe ja luuletaja Mihkel Veske elukäik. Tugev ja hea tahe on kui jõuratas, mis ajab võimed tegevusele.

Elu ei paku kohe suuri võimalusi, vaid tuleb alata väikesest, olla väikeseski ustav, alles siis hiljem avaneb suuremaid võimalusi. Miski, mis on maailmas suurt, ei ole hakanud kohe suurelt, vaid väikeselt. Üsna harilikude ja kõige igapäevasemate tööde ja kohuste ustavas ning hoolsas täitmises seisab aste, mis viib inimese kõrgematele kohtadele. Kui ei tüdineta tegevuses, millega on alatud, kui ei taganeta väikestest kohustustest, vaid täidetakse ustavalt, siis on tasanatud tee paremate eluvõimaluste juure pääsemiseks. Ei ole põhjust oodata midagi suurt, mis pakub rohkesti avaraid võimalusi. Maailmas pääsevad edasi need, kes näeva häid võimalusi lihtsates töödes ja kitsastes olukordades.

Tähtis on kuidas keegi võimalusi ja töid hindab. Inimene, kes targutab, mis kasu talle võib saata kuiv ühetaolisus, harilik igapäevane töö, on sulgenud enda ees edasipääsemise ukse. Kes aga hindab oma tööd, peab seda vääriliseks ning pühendub sellele kogu jõuga, hoolega ja usinusega, selle tööl on ka kaasas võimalusi elus paremini läbi saada. Kingsepp, kes on rahul oma tööga, kes on saabaste lappimise ja tallutamise juures edasipüüdlilik ja teeb seda tööd suure hoolega ning andumusega, võib kord näha, et ta

on tõusnud meisterkingsepaks, keda kõik hindavad. Vaimustus ja rõõm töö üle muudab töö selliseks, et see loob rohkesti välja vaateid uutele võimalustele. Kõige lihtsamgi töö, millele osutatakse lugupidamist ja armastust, võib tõsta inimese.

On väga oluline kuidas inimesed suhtuvad töödessa ja võimalustesse. Kaks inimest võib olla ühesugustes olukordades ja omada ühesugused võimalused, kuid üks neist pääseb edasi, teine mitte. Ühel avaneb üks võimalus teise järgi, mis pakub talle parema läbisaamise, teise ees on aga kõik otsekui suletud.

See, kes teeb oma töö paremini, ilusamini, rutemini, täpisepeemalt ja hoolikamalt kui teised tema ümber, kellel on leidlikkust, kes on inimeste vastu lahkem, viisakam ja taktitundelisem, on loonud endale tee, mille kaudu talle lähenevad eluvõimalused.

Kõigile meeldib see, kes on käitumises viisakas ja sõbralik ega muutu kunagi jämedaks teiste vastu. Kes nii kohtleb kaasainimesi, see on kindel, et teda üles otsitakse. Kes aga kõige selle juures teeb veel oma tööd selle püüdega, et see oleks kõige parem, see leiab avaraid eluvõimalusi. Kes ei ole veel rahul, kui on teinud oma töö kaunis hästi, vaid kes paneb töö käest alles siis, kui see on tehtud kõige paremini, see jõuab edasi. Maailmas on küllalt keskpäraseid inimesi, kes ei tee oma tööd nii, et see oleks esimese järgu headusega, vaid kelle peamiseks püüdeks on, et töö oleks ainult valmis. Kuid need näevad ka kuidas nende võimaluste ring muutub järjest kitsamaks.

Kui vaadelda inimesi, kes on oma elutööga pakkunud midagi suurt maailmale, siis ei leia palju neid, kes oleksid oma nooruses

silma paistnud hiilgavate vaimuannete poolest, küll aga palju neid, kes on ühe asja kätte võtnud ning on selle juures töötanud järelejätmatu püsivusega kuni see osutus täiesti heaks. Kui neil ka alguses töö ei õnnestunud, siiski nad ei kohkunud sellest tagasi, vaid püüdsid leida kuidas paremini teha. Nad on näinud oma töö juures vaeva nagu Stradivarius oma viulite kallal, millele ta kirjutas: Tehtud igaveseks ajaks.

Tänapäev on rohkesti inimesi, kes peavad nägema kuidas avarad võimalused kaugenevad, sest nad ei oska põhjalikult ning täielikult. Nad on nii mõndagi õppinud, kuid ometi osutub see väärtusetuks, sest nad ei oska seda täielikult, vaid ainult poolikult. Nad mõistavad keeli, kuid mitte ühtegi nii, et võiksid vabalt kõnelda või kirjutada. Nad tunnevad töid, kuid kõiki ainult osaliselt. Elu ei vaja sääraseid inimesi, ning ta ei paku neile edasipääsuvõimalusi. Ainult need leiavad eluvõimalusi, kes oskavad midagi täielikult. Elu vajab täielikke inimesi, kes oma tööd tunnevad ja töötavad kõige hoole ja jõuga.

Kuid elu vajab ka vooruslikke inimesi. Ei ole küllalt sellest, kui armastatakse ja hinnatakse oma tööd, kui osatakse täielikult ning tehakse põhjalikult. Elu vajab ausaid ja õigeid inimesi, kes on kõige oma tahte, oskuse ja põhjalikkuse juures ka kõlbeliselt vooruslikud, kes on omal kohal ausad ja õiged ning suudavad eneste üle valitseda. Ausameel-sus, õiglus ja õige enesevalitsemine on inimeses jumalikeks vavureiks, mis ei luba tõusta ega maad võtta sellel, mis on kõlbmatu. Neist kõlbelistest iseloomuomadustest saavad tuge veel mitmed teised hingeomadused, ja need avaldavad õilistavat mõju kogu inimesele. Seepärast on need ka nii väga vajalikud inimese elus. Inimene, kes on aus ja õiglane, leiab teiste poolt usalduse. Alles ausal inimesel, kellel on teiste usaldus, avaneb kõige suu-

remal määral võimalus muuta oma võimeid ja oskusi teoks. Ilma aususeta ei ole usaldust ega usku. Ilma aususeta ei ole ka mingit edenemist ühiskondlikus elus. Ja seesama on ka maksev üksikisiku kohta. Inimene, kellel ei ole teiste usaldust, kes on kuidagi oma eluga näidanud, et ta ei ole aus, peab väga tihti nägema kuidas tema ees kaovad eluvõimalused, sest seltskond ei tarvita teda, kuigi tal on suuri võimeid ja oskusi. Aus meel, mis ühendab inimesi isekeskis ja Jumalaga, õilistab alles inimese võimed.

Tee kõige hea, õnne ja võimaluste juure peitub meis endis. On vaja januneda vooruste järgi.

MILLINE KASVATUS?

On ainult üks vastus: selline kasvatus, mis harib kogu inimese — vaimu, hinge ja ihu.

Teadmisi omandades inimene õpib mõtlema ning see ongi vaimu harimise lõppeesmärk. Vaimuharidusega peab aga liituma südameharidus, mis on saavutatav inimese usuliste ja kõlbeliste tunnete harimise kaudu. See teeb inimese tubliks ning õiglaseks, nii et ta oskab oma vaimuandeid kasutada elu ülesehitamiseks.

Teadmised ja hingelised jõud omandavad siis alles tõelise väärtuse, kui neid kasutatakse igapäevases elus millegi teostamiseks. Sellepärast on kasvatuses ka tähtis keha eest hoolitsemine,

Kes ei taha või ei viitsi olla hoolas iseenast paremaks tegemises, olgu see tööskuse ja põhjalikkuse või iseloomu vooruste arendamises, see on enamasti riskiks ja vaevaks iseenelele ja teis-

tele. Kuid tõeliselt aus ja püüdlik inimene leiab igas olukorras, igas elutingimuses midagi, mis võib talle olla õnneks, kuigi tal ka vooruslikult elades tuleb kanda raskusi.

On vaja sügavat hingepuhust, tõest taganemata eeskujulikku elu, tublit ja põhjalikku tööd, siis avaneb ka eluvõimalusi.

R. Vinglas.

et inimene suudaks teha tööd.

Sellise harmoonilise kasvatuses tahab ka adventrahvas anda oma noortele. Selle teostamiseks on seatud eesmärgiks asutada keskhariduslik kool, kus noored võiksid õppida, et endid elule ette valmistada.

Esimesed sammud selles suunas on juba astunud. Meil oli ühine kool Baltimaade jaoks Riias. Nüüd oleme aga alguse teinud oma kooliga Tallinnas. Kuid suur töö seisab aga veel ees. Kool vajab sisustust, ruume ja õppejõude. Et seda kõike saada, selleks on vaja ainelist ja moraalsel abi.

Pildil meie kooli õpilased ja õpetajad möödunud õppeaastal.

Tegade ülesanded teostuvad..

Väikestel sündmustel on tihtigi suured tulemused, mis avalduvad alles hilisemal ajal. Kõiki sündmusi, nähtusi ja olukordi ei osata hinnata kaasaegsete poolt; neist isegi minnakse mööda vaikides, või neile antakse vale, sageli alavääriv tähendus. Ei ole palju neid inimesi, kes võivad õieti mõista, hinnata käesolevaid sündmusi. Nende sisusse ei tungita; nende väärtusi ei osatagi õieti üles leida. Inimene on oma ajavaimu, kasvatus ja sisemiste impulsside produkt, mis on enamasti määravaks teguriks tema valikus, otsustamises ja tõekspidamises.

Kui ligi 1900 aasta eest imestatav Kalilea õpetaja ühes oma kaheteistkümne õpilasega elas ja õpetas, siis kaasaegsed inimesed võisid vaevalt mõista, missugune määratu suur tähendus on sellel väikesel algusel edaspidisele ajalookäigule ja inimsoole üldse. Kristuse töö ei olnud Rooma riigis suurt tähtsust ja isegi tema oma rahva seas ei ole tema elulugu ja õpetus nii suurt väärtust ja tähelepanu omandanud, et sellest palju kirjutada ajaloo lehekülgedel. Sellele kas ei pööratud üldsegi tähelepanu või seda liikumist vaadeldi tooaegse ajavaimu, maailmavaate ning püüete vaatenurgast. Kristuse väljendust: „Sedasinast kuningriigi armuõpetust peab kuulutatama kõiges maailmas“ ei mõistetud tol ajal; see oli neile tajumata.

Rooma riigil olid tol ajal suured edasitungivad plaanid. Samuti töötasid juudid oma suurte rahvuslike ja usuliste plaanide teostamise

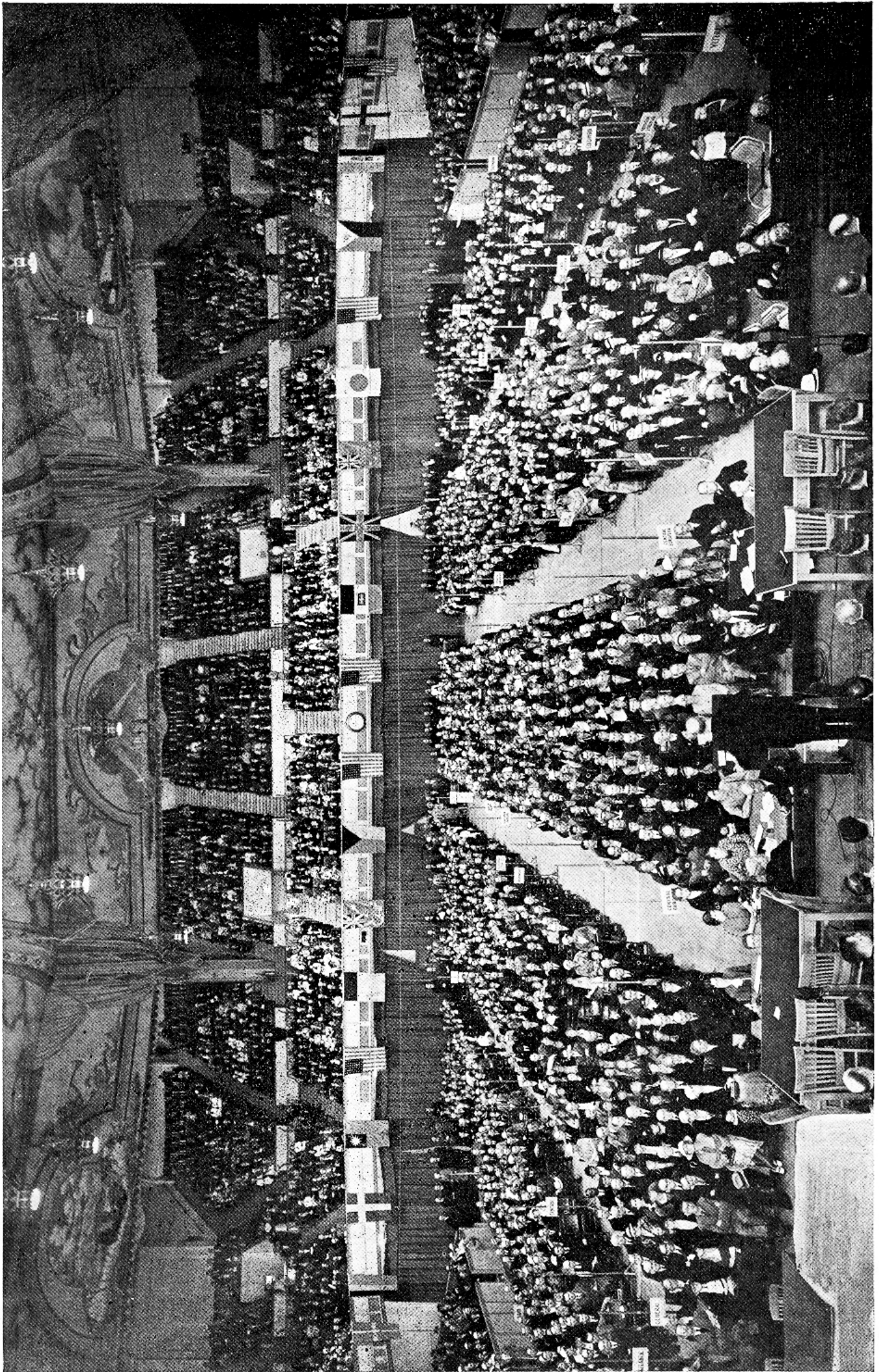
kallal. Teadusega ja filosoofiaga püüti lahendada elu probleeme ja leida teed tõe ning õnnele. Inimeste silmad olid juhitud nende oma suurtele kavatsustele ja algatusetele.

Samal ajal aga anti käsk lihtsatele meestele: „Minge kõike maailma ja kuulutage armuõpetust kõigele loomale.“ See oli jumalik ülesanne, mille täideviimisest pidi olnema tulevikus maailma nägu ja ta saatuse. Seda käsku uskusid jüngrid; nad nägid selle ülesande tõdenemist ususilmaga ja tegutsesid ka vastavalt neile sisendatud mõttele. Vähesed mõistsid ristiusu algpäevil tema tähendust. Kuid sinepi ivakene, ristiusk oma algpuhtuses ja võitvas jõus, kasvas vaatamata kõikidele vastupanudele ja inimlikkude püüete ja tegevuse keerises vägevaks puuks. Ta on kultuuri peateguriks. Rooma riik varises kokku, juutide püüded ebaõnnestusid, paganlik filosoofia ja usund jäid pankrotti, kuid võitis töö, mis alustati väiksel taevase korralduse alusel.

Tuli usupuhastus: ta toodi esile välgulöögina 16. sajandil. Selleks oli küll varem ninda valmistatud; ajaloo käik soodustas usupuhastuse tuulte puhumist ja aitas määrata nende suunda. Alul mõistsid üksikud seda, mäherdune töö oli käimas, kui tähtsuseta munk, Martin Luther, oma väheste pooldajatega asus vastasrinda ja võitlusesse maailma suurima võimu — paavstluse vastu. Seda liikumist ei peetud alul tähtsaks; hiljem anti talle paljude poolt vale tähendus.

Teda vaadeldi poliitilisest, majanduslikust ja ühiskondlikust vaatenurgast. Tema suurim ja tõeline tähendus aga peitus taeva poolt määratud ülesandes: tuua päästev tõde rahva ette ja lasta valgus paista pimeduses, et inimesed leiaksid õige tee Jumala juure. Usupuhastus oli suure vahemaa katmine Jumala riigi ülesseadmise võidukäigus. Tooaegne maailm ei võinud seda täielikult aru saada, kuidas ta kasvatas jõude, millede tegevus avaldus ka hilisematel sajanditel, vabastades miljoneid süngest religiooniorjusest ja tuues neile aulise usupriiuse. Selle läbi rajati tee järgmistele sammudele jumalikus igaveses plaanis, mille teostamisele asuti hiljem.

Me elame praegu inimsoo suursaavutuste ajastul. Oleme harjunud juba sellega, et peaaegu igal päeval kuuleme uutest vaimukangelaste leiutustest ja edust. Tsivilisatsioon ja kultuur on annud uue näo maailmale, mida veel vaevalt meie esivanemad ära tunneksid. Üks saavutuse rekord purustatakse teisega. Elustatakse vanad ajalukku jäänud ideaalid ja pingutatakse end uute leidmiseks. Nende elluviimise kallal olakse tegevuses. Maailma korraldatakse poliitiliselt, majanduslikult, ühiskondlikult ja usuliselt. Püütakse leida õigeid vorme kõikidel aladel, et luua paremat inimkonda ja paremat elu. Arvatakse, et vast nüüd on hakatud taipama elu õiget suunda ja ülesannet. Selle teostamisega loodetakse panna õige alus elule tulevaste inim põlvkondade jaoks.

Adventkoguduste ülemaitmne konverents San Franciscos 1936. a. juunikaal.

Inimesed on uhked oma saavutustele. Nad vaatlevad iseennast ja elavad oma uhkusjoovastuses teatava rahuldustundega. Käesolev elu tahetakse korraldada otstarbekohaselt ja elust tahetakse võtta nautimiseks mis on vähegi võimalik. Elatakse arvamises, et on leitud elusaladus ja eluideaalid, ja et nüüd algab inimesoo heaolu, progress, edasitung õnne- maale.

Samal ajal aga toimub tõeliselt suur maailma saatust määrav töö teisel alal ja enamusele mõistmatul kujul. Kristus andis oma järelkäijatele maailma evangeliseerimise kava ja ülesande. Sellega algas ristikogudus oma olemasolu; see peab kord jõudma lõpule.

Jumalik töö jõuab lõppastmele; evangeelium kantakse maailma otsteni. Pühakiri, armuõpetuse algallik, on trükitud üle 1000 keeles ja keelemurdes ning antud rahvaste kätte. Briti ja Väljamaa Piibliselts üksi annab välja ühes aastas umbes 12 miljonit eksemplaari piiblit üle 700 keeles.

Evangeeliumi kuulutamine on suurim ülesanne maailmas. Kõiki teisi liikumisi ja saavutusi võib vaadelda kui kaasnähtusi ja kaastegureid. Seda seisukorda ja vahekorda kahjuks ei mõisteta. Ainult vähesed saavad aru suurest liikumisest, mis käimas ülemaailmselt, et teostada jumaliku kava lõppvaatust. Olümpiamängudele pööratakse enam tähelepanu kui igavese evangeeliumi kuulutamisele. See ülesanne on ebapopulaarne ja vähehinnatud, isegi põlatud. Ta oli seda Kristuse ajal, Lutheri päevil ja igal teisel ajastul. Seda on ta ka kindlasti tänapäev. Kuid see on siiski tähtsaim ja põhjapanevaim töö tänapäevasele maailmale.

Kätte on jõudnud suurim ja pühalikum ajastu ajaloos. Kes uurivad prohvetiennustusi ja jälgivad nende tõdenemist, mõistavad seda. Maailma Päästja ütles kord: „Sedasinast kuningriigi armuõpetust peab kuulutatama kõiges maailmas, tunnistuseks kõigele maailmale, ja siis tuleb ots.“ Mat. 24, 14.

Johannesele Patmosel näidatakse maailma valgustamist tõevalgusega, ja liikumist, kes seda teostab, lendava ingli näol, kes viib igavese evangeeliumi kõigile paganatele, keeltele, rahvastele ja suguharudele. „Ja ma nägin ühe ingli kesk taevast lendavat, sel oli igavene evangeelium, et ta seda pidi kuulutama neile, kes maa peal elavad, kõigile paganatele, suguharudele, keeltele ja rahvastele.“ Ilm. 14, 6.

Pühakirja ennustustest leiame, kuidas Jumala plaan saab teostatud. Just aegade lõpule langeb evangeeliumikuulutuse raskuspunkt. Siis peab evangeelium jõudma kõige kaugemale — üle maailma. Ja evangeelium ise peab siis olema igavene, s.t. sama mis ta on olnud, muutmata, segamata. Viimne liikumine peab andma evangeeliumile täielise maksvuse. Millest aja jooksul on mööda mindud, peab saama uuesti esile tõstatatud, mis on omal ajal jäänud tegemata, peab saama ära tehtud. Ja need ennustused täituvad tänapäev tähtselt.

Adventliikumine on määratud selleks, et teostada see hiiglaülesanne, mille kallal on eelmised rahvapõlved juba teinud oma osa. Ühe inim põlve ajal on see väikesest algusest paisunud maailma haaravaks ja ülemaailmseks liikumiseks. Ta on juba 353 maas ja 577 keeles. Ta läheb edasi; teda ei saa keegi pidurdada, kuna ta on jumaliku kutsega.

Kujuka pildi adventliikumise suurusest ja ülesandest andis käesoleva aasta juunis ärapeetud ülemaailmne konverents San Franciscos. Seal oli üle 16.000 osavõtjaga esindatud peaaegu terve liikumine maailmas. Kohal ei olnud mitte üksi suurel arvul valged evangeeliumitöölised ja misjonärid, vaid ka mitmed värvilistesse tõugudesse kuuluvad kristlased. Nad kõik tunnistasid evangeeliumi suurest ärapäästvast väest, mis ilmneb nende enda südames ja ka põldudel, kust nad tulnud. Ei ole ühtegi teist jõudu, mis võiks avaldada sama ümbermuutvat ja õilistavat mõju patu võimuses olevale inimesele, kui seda on viimne, Jumalast saadetud kuulutus.

Selles suures ülemaailmse liikumise esindajate kokkutulemises oleks siinkohal märkimiseväärt kaks joont, mis seal esile tõsteti: 1. Jumal on alustanud advent-töö kui tähtsaima maailmas ning kannab seda edasi suure eduga. 2. See töö tuleb viia lõpule kiiresti meie päevil.

Kui see on sündinud, siis on teostatud ka jumalik kava inimeste kaasabil. See tähendab vana lõppu ja uue algust. Inimesed aga kaovad aja kaasnähtustesse ja upuvad oma tegevusse. Seepärast nad ei näe Jumala tööd, mis tehakse ihu ja vaimu vabastamiseks pimeduse võimusest ja hinge päästmiseks igavestest surmast. See töö on käesoleva aja suurim ülesanne. Kõik leiutused ja teadused ja inimese võimed peavad olema rakendatud selle töö teostamiseks. Muidu nad purunevad kord selle kalju vastu, millele ehitatakse Jumala riik. Kas mõistame jumalikku plaani ja täidame oma ülesande paremini kui endiste aegade inimkond? Sellele mõtelgu igaüks.

E. Ney.

KAS OLLA KRISTLANE?

Ühiskonnale on vaja häid liikmeid

Rahvad on töötanud ja ohverdanud palju inimkonna heaks. Nad on otsinud tööd, mis on väärtuslik ja võib luua väärtused. Ka meie sajandil, praeguse ja kasvava rahvapõlve ajal ei tohi see olla teisiti. Kuid kas kuulub misjonitöö, evangeeliumikuulutus ka rahvaste edutööde hulka? Kas tasub teha inimesi kristlasteks — tõsisteks ristiiinimesteks? Kahtlevalt, isegi põlgavalt vaatavad paljud misjonitööle, kandes endas mõtet: „Mis aitab siis enam see misjonitöö?“ Selliste mõtetega on olnud täidetud paljude teadusemeeste ja kasvatajate pead. Inimesed on muutunud tuimaks kaasainimeste vastu; nad on tüdinenud meie praegustest „kristlastest.“ Meie vajame paremaid inimesi, ja kas evangeelium on suuteline misjonitöö läbi neid andma ühiskonnale? Toon siinkohal vastuseks mõned näited.

Loodusteadlane Charles Darwin sooritas 1833. aastal maailmareisi ja külastas ka Tulemaa saari Lõuna-Ameerikas. Relvastatud meeste saatel astus ta maale, et tutvuda sealse loodusega ja inimestega. Hädaoht varitses teda ja tema kaaslasi. Ainult relvad olid need, mis võimaldasid liikumise inimsööjate keskel. Hiljem ta kirjutas: „Tulemaa elanikud elavad hirmuäratavas barbaarses olukorras; sellistena ma ei lootnud leida inimesi maakeral.“

Peagi leidis evangeelium tee sinna saartele. Esimesed misjonärid hukati, ning igal pool võis kuulda seepärast teravaid väljendusi: „Mis oli sellest nüüd kasu?“ Muigega näol mõtles ka looduseuurija misjonäride asjatule tööle ja püüetele. Uued töökuulutajad astusid hukatute asemele ja töö

läks edasi. 36 aastat hiljem tuli sama teadusemees jälle Tulemaa saartele, kaasas relvastatud saatjad. Maale astudes tulid talle vastu metsikute, alasti pärismaalaste asemel sõbraliku näoilmeega rahulikud, puhtasti riietatud inimesed. „Miks võtsid sa kaasa relvastatud mehed? Kas meie ei või saada evangeeliumi läbi sinu väärilisteks sõpradeks? Kas ei tasu siis teha misjonitööd meie juures?“ Täis imestust kirjutas Darwin kuulates paganate küsimusi: „Ma ei oleks iialgi võinud ütelda, et misjonärid suudavad korda saata seda, mis on tehtud siin. See on ime ja mina tunnen häbi, et vaatasin kahtlevalt misjonitööle.“ Nende ridadega, mis ta saatis Londoni misjoniühingule, oli kaasas suurim summa selle töö toetamiseks ja ühtlasi soovivaldus saada ise selle misjoniühingu liikmeks.

Darvin veendus, et evangeeliumi läbi tekkinud areng on kiirem ja põhjalikum kui ükski muu arenemine, mida oli uskunud siiani. Nähes ja mõistes evangeeliumi väärtust ja mõju jäi ta kindlaks põhimõttele, et tasub tõesti teha misjonitööd!

Üks teine läbielu jutustab sama evangeeliumi võidukäigust. Kui kristlikkudele misjonäridele keelati minek Lombrocki saarele, sest sealseid elanikke taheti hoida ürgoludes, metsikus ebaus, siis juubeldasid misjonitöö vastased. Kuid liigagi vara! Peagi avastati, et Lombrockil olid mõned sajad kristlased. Ilma misjonärita! Kuidas oli jõudnud evangeelium sinna? Väga lihtsalt: see oli ühe saarel elutseva pagan-kristlase misjonitöö vil. Sellest ühest aitas! Tagajärjeks olid õnnelikud inimesed, puhtais rõi-

vais ja korrastatud külades, kus ka eurooplane võis liikuda vabalt, ilma hädaohtu kartmata. Seal tasus teha misjonitööd!

Mis läheb see meile siis korda, on's nad seal kaugel kristlased või mitte? Nii räägivad paljud. India ookeanil ühe saare läheduses jooksis kord üks laev karile. Inimesed sõudsid paatides lähedalolevale saarele, et pääseda. Kuid, oh häda, kaldal ootasid neid metsikud pärismaalased, kes rõõmu tundsid valge hukkamisest. Õnnetusest pääsnu teatab oma mälestusis järgmist: „Valus oli näha neid inimesi, kui pääsemine oli muutunud lootusetuks. Kaldal ootas halastamatu surm, ja seljataga varitsesid vihased lained oma saaki. Siis tõusis taeva poole palju ohkeid ja palveid ning pisaratega kinnitatud tütusi. Oh Jumal, miks ei ole jõudnud siia veel evangeelium? Miks ei ole siin kristlasi, kes tõttaksid appi? Kui pääsen, siis tahan töötada selleks, et ei oleks saart ega maad, kus ei kõlaks evangeelium! Issand, kui sa mind päästad, siis tahan teha misjonitööd!“ Nii palvetasid noorte ja vanade huuled.

Tõesti, kui avame silmad, näeme suuri vajadusi misjonitöö tegemiseks nii kodumaal kui välismaal. Kui oleks rohkem tõelisi kristlasi ja evangeeliumi läbi ümberpööratud inimesi, siis ei kannataks meie nii suurte hädade ja ohtude all. Siis võiksime usaldada oma venda ja küsida nõu ka isalt! Seepärast tehkem misjonitööd, toetagem seda, kuulutagem evangeeliumi, sest see loob meie ühiskonnale paremaid liikmeid, perekondadele häid isasid ja emasid ning riigile ausamaid kodanikke.

V. Schön.

LAIAS T MAAILMAST

AAFRIKA NAISE RASKE SEISUKORD

Ainult need, kes on ise elanud Aafrikas, võivad täielikult mõista aafrika naise elu sünnist hauani. Olles vaevalt kolm-neli aastat vana peab ta juba olema oma nooremate vendade-õdede hoidja. Juba noorelt on ta müüdnud mehele, kes võis maksta kõrgema hinna — hoolimata sellest, kas ta ostetavale meeldib või mitte. Keskmise hind on viisteist lehma. Pärast mehelesaamist tema raskused suurenevad mitme võrra. Mehenaisena on ta vaid tööjõud, ei mitte eluseltsiline. Pealegi ta ei ole ainus naine oma mehele, vaid teisi sarnaseid on veel 10 kuni 20. Naised elavad väikestes onniketes oma lastega, kuna mees ise omab parema elamu. Naine ei ole õigustatud mehega seltsis söömagi. Mees tuletab talle tihti meele makstud kõrget hinda, ja ta peab selle tagasi tegema raske tööga ja arvukate lastega.

Raskem osa põllutöös on naise teha. Tema mure on ka hoolitseda küttepuude ja vee eest, jahvatada maisi, keeta sööki ja kasvatada lapsi.

Teadmatuse ja ebatervislike elukommete tõttu on imikute surevus suur. On harilik, et emal, kes sünnitanud kümme last, on

vaid üks järel ja vahest ka mitte ühtegi. Kõik surevad noores eas. Juhtumil, kui ei ole lapsi, siis on ta põlatud mehest ja sugulastest ning tihti peab kodunt lahkuma.

Kõige kurvem aga on see tõsiasi, et naine ei suuda iseseisvalt mõelda, sest ta on olnud ori kogu oma elupäevad. Ometi jääb ema tulevase soo kujundajaks. Seda silmas pidades meie misjonärid Aafrikas on püüdnud tõsta naise elujärge korraldades neile erikoosolekuid tervishoiu, lastekasvatuse ja muude hädavajaliste teadmiste alal. On asutatud siin ja seal tütarlaste koolid. Hariliku raamatutarkuse kõrval õpetatakse neile ka käsitööd, keetmist, õmblemist, tervishoidu, haigeravi ja sellesarnast.

Veetes mõne aasta tsiviliseeritud õhkkonnas nende maailmavaade muutub, nad armastavad korda, kaunistavad oma lihtsa kodu. Nende mõju pärastises elus on üliväärtuslik. Neist saavad paremad naised ja emad.

PIMEDUS VÕITLEB VALGUSE VASTU

Sierra-Leone neeger-misjonär H. Wilson jutustab: Sajad aastad on valitsenud pimedus minu

kodumaal Aafrikas. Saatan on hoidnud inimesed oma võimu all igasuguste salaseltside, nõidars-tide ja paljude pahede harjumuste kaudu. Nõidarsid köidavad rahva meeled oma mürkide ja nõidusvahendite läbi niivõrd eba-usu külge, et neil osutub väga raskeks sellest kord vabaneda. Inimlikult rääkides ei suudaks oodata, et keegi neist üle elaks elu või südame muutuse. Aga usk Jeesusesse teeb imet minu maal. Minu rahva seast on neid, kes armastab Jumala sõna ja on valmis selle eest kannatama. Keegi noor poiss, kes oli nõidarsi käskjalg, sai kristlaseks. Nõidars sel-lest kuuldes viis ta metsa, peksis teda, lootes sellega teda tagasi võita. Kuid niipea kui poiss vabanes, tuli ta jälle kristliku õpetuse juure.

Pagan kristlaseks saades peab läbi tegema kahekordse proovi. Esiteks peab maha jätma oma endised ebavooruslikud harjumused ja usu nähtavatesse „jumalatesse“ ning uskuma Jumalasse, keda ei näe. Teiseks ootab teda raske läbikatsumine omaste ja naabrite poolt, sest viimased usuvad, et ta on saanud kurjavaimu omaduseks, ja nad püüavad teha kõik, et teda „päästa“. Kas ei ole kurb — pimedus võitleb valguse vastu! Paluge minu rahva pärast!

ARVUSID TÖÖST

Adventliikumine, mis algas umbes 90 aastat tagasi, on nüüd saanud ülemaailmseks liikumiseks. 1935. a. lõpul oli see liikumine 353 maal ja saarel 25.000-lise töölisperega, kes kasutasid oma töös 577 keelt. See liikumine ulatub Hammerfestist, kõige põhjapoolsem linn maailmas, kuni Punta Arenaseni, Lõuna-Ameerika kõige lõunapoolsem tipp, ning haarab kogu maailma idast lääne.

Et võida pakkuda vajalist abi kannatavale inimsoole, selleks on asutatud üle maailma 131 haiglat ja ravilat; noorsoole on asutatud 2.344 kooli, mille õpilaspere ulatub üle 97 tuhande. Vaimulikku ja tervishoidlikku kirjandust levitatakse 169 keeles 69 kirjanduslao kaudu.

TUNDKEM KAASA!

Paganad on aru saanud ristiusu tulust. Maad, mis siiani ei tahtnud ristiusust teadagi, avavad nüüd ukSED ning paluvad

PILTIDEL: Neeger-juthustaja Williams oma perekonnaga Sierra-Leones (Lääne-Aafrikas). Esireas tema võõraslapsed, keda ta võtnud kasvatada. — Pärismaalased naised ühes lastega tulevad koosolekule mitmekümne kilomeetri kauguselt Nigeerias (Lääne-Aafrikas). — Neli pidalitöbist Bongo misjonijaamas Angolas (Aafrikas). Paremal äärmine on tüüsti tervenenu. — Pidalitöbiste kolonni (igale haigele omaette onnike) Malamulo misjonijaamas Njassamaal (Aafrikas). — Pärismaalased Põhja-Ambrimis Uus-Hebrüidi saarestikus (Vaikses ookeanis) ootamas misjonäri abi. — Kool Matupis Uus-Guinea saarel (Vaikses ookeanis). — Palvela Beau-Bassius, Mauritsiuse saarel (India ookeanis).

tulla ja aidata neid. Keegi katoliku usku ärimees Amatsoni piirkonnas väljendas kord tabavalt. Ta ütles oma preestrile: „Need adventistid on siin nelja kuu jooksul palju enam korda saatnud siinsete indiaanlaste juures kui meie misjon neljasaja aasta jooksul.“ Ja, seda ei ole küll adventistid teinud, vaid evangeelium, mis on suuteline muutma inimese

Heidkem vaid kord pilk kannatavale inimsoole mail, kus valitseb nii vaimulik kui ka vaimne pimedus; kus ei täida inimesi mitte üksi hirm vaimude ja jumalate eest, vaid kus surm riisub korduvalt tuhandeid teadmatuse tagajärjel tekkinud piinarikaste haiguste läbi. Mõtelgem vaid nendele rohketele pidalitöbistele, kes vaatavad lootusetult tulevikku! Tundkem kaasa lastele, kes peavad veetma oma nooruse igasuguste haiguste all ning varisevad enne aega hauda. Halastagem kurbadele emadele, kes peavad kandma hauda ühe armsa teise järel!

Kas puuduvad siis vahendid, mille kaudu neid aidata? Oh, ei! Tänu Jumalale, kes on võimaldanud vahendid teaduse saavutuste kaudu, mis võivad vähendada valu ja häda. Uus hommik on koitnud paganaile. Kas ei täitu küll meie süda rõõmuga nähes kõrval oleval pildil naisterahva palet, mis küll nõiduse- ja ebausukommete mõjul on moonutatud, kuid nüüd evangeliumi mõjul särab rõõmust õnnistuste üle, mida evangeelium talle toonud. See on vaid üks neid tuhandeid, kes on saanud osa kristlikust armastusest.

A. Nuka.

MISJONIHAIGLAS ABESSIINIAS

Õnnistusrikkamaid tegevusalasid misjonipõldudel on arstlik misjonitöö. Seda näitab järgmine läbielu. Keegi bresbüteri kiriku õpetaja on kirjutanud oma juhtumusrikkast ja hädaohtlikust reisist Abessiinias, muuseas ka viibimisest Dessie misjonihaiglas, mille siin ära toome.

— Viimaks me jõudsime eesmärgile. Linnas valitseva segaduse ja kära järele tundus siin peatumine tõeliku kosutusena. Kuigi ka haigla õhkkond ei olnud päris rahulik — see asub südalinna läheduses — oli siin siiski palju vaiksem.

Haigla ees asusid Punase Risti telgid, mille ümber askeldasid sanitarid. Neist pisut eemal asusid ajakirjanikute telgid. Misjonärid olid võimaldanud puhkepaiga ligi kolmekümnele ajakirjanikule, kes olid sinna sõitnud Ameerikast, Inglismaalt, Prantsusmaalt, Saksamaalt jne. Niisiis siin oli päris rahvus-

vaheline seltskond. Kokkusoitnute seas olid mitmed kuulsad kirjanikud ja arstiteadlased. Neil kõikidel oli võimalus tutvuneda misjonäride tegevusega. Selle tulemuseks oli, et isegi mitmed ateistliku maailmavaatega inimesed olid sunnitud muutma oma eelarvamusi kristliku misjonitöö kohta.

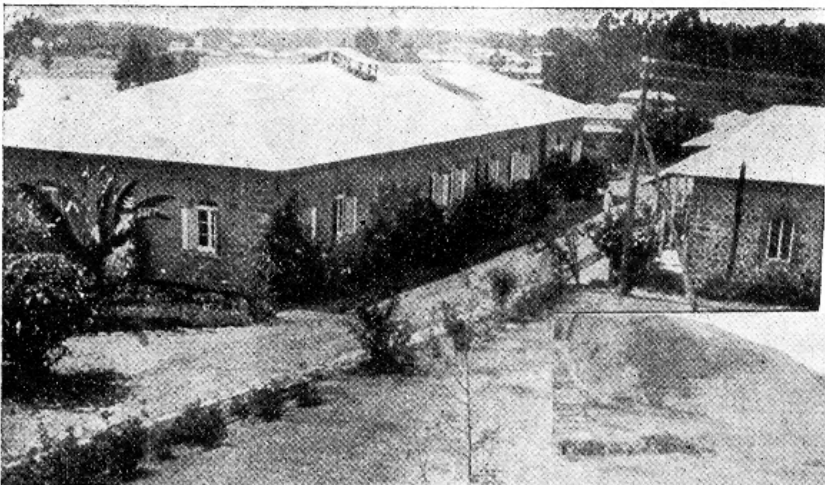
Nüüd astume haigla sisse-
musse ja tutvume sellega pika tööpäeva kestel. Algame meeste osakonnaga. Esimesena kohtame haiget mees-
olevust, kes oli põgenenud Itaalia väeosast. Neljakümne-
nemehelisest põgenikesalgast oli teel maha lastud 16 ja haavatud 22 sõdurit. Haavatud olid käinud ehk õigemini ütelda roomanud 20 päeva ja lõpuks jõudnud haiglasse, kus neid asetati voodidesse ja võimaldati kosutav toit ja hea ravi. Nad kõik olid päris heas meeleolus, kui ma vestlesin nendega.

Järgmises ruumis asusid

mitmesugused haiged, kes olid ravimisel juba pikemat aega. Käies ühest haiglaosast teise mulle esines masendav pilt. Haigla koridor oli nii täidetud vooditest, et vaevalt võis seina äärt mööda edasi liikuda. Ka personaali ruumid olid viimse võimaluseni ära kasutatud. Kuidas haigla personaal suutis kõiki neid haigeid rahuldada, jäi mulle täiesti arusaamatuks.

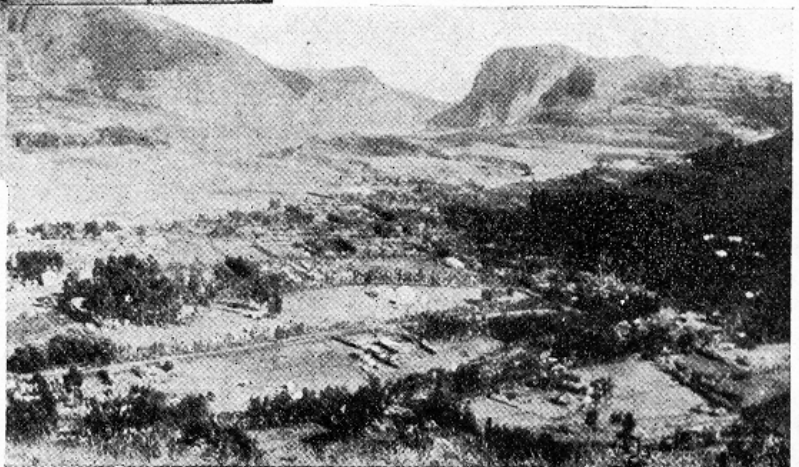
Dr. Stadin näitas mulle ka misjonijaama kooliruumi ja palvelat; ka need ruumid olid haiglaks muudetud. Siin aga ei olnud voodeid, sest neid ei jatkunud enam haigla endagi jaoks. Haiged asusid siin kandraamidil ja tihedasti üksteise lähedal. Nii siis haigla personaal püüdis teha kõik, mis iial võimalik, et vaigistada haigete ja haavatu-
tute valu.

Järgmisel päeval ma külastasin ambulatooriumit, kus töötas Dr. Sarensen, andes haigetele esmaabi. Teda abistasid kaks halastajaõde, kes sidusid haigete haavu, tegid süstimisi jne., töötades samuti väsimatult kui mehedki. Minu sealviibimise hommikul anti ambulatooriumis esmaabi üle 80 inimesele, ja see päev ei erinenud milligagi teistest.

Ülal: „Zaudita Memorial Hospital“ Addis-Abebas.

All: Vaade Dessiele.

Nõnda oli olukord Dessie misjonijaamas kuni 7. detsembrini. Vaenlase õhurünaku tagajärjel muutus olukord haiglas veel kriitilisemaks.

Sel hommikul oli ilus ilm. Me einetasime väljas rahulikult, lootes, et elu misjonijaamas areneb ka täna ainult haigeravitsuse tähe all. Kuid äkki kella 8 paiku hommikul kuuldus õhus lennuki põrinat. Alul me ei näinud õhus midagi. Siis korruga ilmusid mägede tagant neli lennukit. Nad liikusid otse meie suunas. Alul näis, et nad lendavad meist rahulikult üle, kuid äkki tõusid meie lähedalt haigla õuelt suitsupilved. Kuuldus pommide lõhkemist, ja kõikjalt kostsid hirmuhüüded. Pommipildujad jäid tiirlema meie kohale ja külvasid hävitusvõimsaid pomme. Mõned pommid tabasid haiglat, täites selle suitsuga ja sünnitades mõnes haiglaosas tulekahju. Arsti vastuvõtutuba kui ka osa arstimistarbeid purunes.

Dr. Sarensen tuli pisarsilmil meie juure ja teatas, et öde Hewig'il on murdunud jalaluu. Me leidsime ta meelemärkuseta olekus maas lamamas. Lennukid jätkasid pommitamist, tekitades mitmes kohas tulekahju. Inimesed tormasid ühest kohast teise, kusjuures ükski ei suutnud endale aru anda, mis ta teeb. Viimaks ometi see hirmus pommitamine lakkas. See aga ei muutnud üldpilti. Siis hakkas tulema haavatuid sidumispunkti, mis omakord oli sama kole. Ära-kistud käed-jalad, purustatud kehaosad... see kõik tegi ümbruse kirjeldamata õudseks.

Punase Risti sanitarid töötasid kõigest jõust, andes kergemalt haavatutele esmaabi; raskemalt haavatud toimetati haiglasse, kus haigla

AAFRIKA ILU

personaalil tuli töötada ühtesoodu kuni hilisööni. Abivajajaid oli nii palju, et lõpuks kogu haiglas ei leidunud enam sidumismaterjaali. Kui haigla juba enne pommitamist oli haigetega ülekoormatud, siis nüüd oli see sõna tõsise mõttes otse kiilutud täis. Kasutati ära kõik võimalikud abinõud, et anda abi kõigile, kuid siiski kõiki vastu võtta osutus võimatuks.

Kui ma poolteise kuu möödudes lahkusin haiglast, siis

oli seal veel haigeid, kes põdesid haavadege, mis tekitatud pommitamisest.

On võimatu küllalt õieti hinnata arstliku misjonitöö tähtsust. Inimeste südamed avanesid evangeeliumi tõdedele, mida esitasid neile arstid, sest viimaste inimarmastus ja omakasupüüdmatust oli avalik kõigile. Arstid mitte ükski ei kergendanud haigete kannatusi, vaid õpetasid neile ka uusi mõis- teid elust ja maailmast.

ÜKS PÄEV AMAZONASEL

Olime mitu päeva tegevuses, et meie väikest misjonipaati „Lutseirat“ (valgusekandja) varustada tarvilise materjaliga pikemaks misjonireisiks. Tahtsime sõita Amazonast mööda ülespoole ja tema kõrvaljõgedele, et külastada meie koole ja töölisi. Ettevalmistused on viimaks lõpetatud ning meie väike laev, vajudes varustagavara ja kütteõli all, on valmis kolmekuulisele reisule läbi selle suure jõgikonna. Tahaksin teid meeleldi kutsuda kaasa kogu meie reisule, aga kuna ruum on piiratud, siis võtan teid kaasa ainult üheks päevaks.

Kahel viimasel aastal on Amazonase alamjooksu piirkonnas võimust võtnud kohutav malaariataud. See haigus viis paljudes kohtades inimesed kolme kuni viie päevaga surma. Saades asja õiget seisukorda teada, me varustasime end tublisti hiniiniga, et võida aidata kannatajaid.

Kui päike vajus taeva loodeserval ja oli kätte jõudmas esimene hingamispäev meie reisul, siis sõitsime ühe väikese jõe suudmesse, et leida seal rahulikku kohta, kus võiksime peatuda hingamispäeval. Sõitsime läbi jõekäänaku, peatusime ja laskisime sisse ankru, et jääda ööbimiseks paigale. Milline auline koht hingamispäeva rahuks! Meie kohal ülal lendlesid ja vadistasid puukstel papagoid, kaugelt kuulus guaripade (suured ahvid) häälitsemist. Nüüd on kõik vaikne, ja me laulame oma hingamispäeva laulu. Öö jõudes kinnitame laevaruumi akendele ette võrgud, et end kaitsta moskiitode eest, kes on surmava haiguse kandjad.

Vaevalt oleme end ette valmistanud öörahule, kui hakkavad tulema kanud (paadid) ning me kuuleme häldavaid hüüdeid: „On teil rohtu palaviku vastu?“ Kui olime pidanud hommikupalve ning saanud kosutust hommikueinest, hakkame andma arstiabi neile paljudele kannatajatele, kes on kogunenud meie paadi ümber. Haigeid tuleb terve hommikupool otsa, kuna teised paluvad meid jõge mööda üles sõita, et aidata neid, kes on niivõrd haiged, et ei kannata päekesepalavuses meie juure toomist.

Üks maja, mida me külastasime, oli veest täiesti ümber piiratud. Me sõitsime nii ligidale kui võisime; siis tuli üks naine, põlvini vees summides kandis ta meie juure oma kuueteistkümnepäevase tütre, et temale anda arstiabi. Pärast sirutas ta välja oma käe ning palus ka endale teha sissepritsimist, üteldes, et ta on juba kaua kannatanud palaviku käes.

Kui päike taeva loodeserval vajus alla ja me lõpetasime hingamispäeva laulu ning palvega, alles siis sain niipalju mahti, et võisin oma aruanderaamatusse märkida: „Esimene hingamispäev väljas, Panaquaramiry jõel. Tehtud 63 sissepritsimist malaaria vastu — järelravina antud 425 hiniinipilli — pestud ja salvitud haavu 10 juhtumil — 53-le abi antud usside vastu — viieteistkümmel ravitud haigeid silmi — kolmel ravitud haiget kaela.“

Kui hingamispäev oli mööda, sõitsime aeglaselt väikese jõe suudme poole, sest me tahtsime hommikul vara kella 3 ajal sõita üle teatava hädaohtliku koha. Oli tõesti imeilus õhtu, ja kui

me oma paadis istudes mõtlesime kõigele vaevale ja murele, millest olime olnud tunnistajad möödunud päeval, siis nägime palmide tagant üles tõusvat troopikamaa kuud, mis peletas eemale tumedad varjud ja kallast vaigse vetevälja üle oma hõbedase valgusega. Järsku segasid vaikust kaugelt tulevad hääled, mis osutusid aerulöögideks vette. Kuulsime, et see tuli ikka ligemale, kuni viimaks nägime tumeda varju taga kanut, milles istus ainult üks inimene. Kanu lähedale jõudes võisime selles ära tunda nõrga kehaga poisi. Ta peatus meie paadi kõrval ning sõnas: „Olen kuulnud, et teil on rohtu palaviku vastu.“ Kutsusime teda üles meie paati tulema. Tema kahvatanud nägu ja valudest moonutatud ilme tunnistasid, et ta oli haige. Küsisime tema nime. — „Minu nimi on Antonio,“ vastas ta. „Ma olen kolm tundi sõitnud, et viia rohtu oma emale.“ — „Kus on sinu isa?“ küsisime. — „Tema suri kaks päeva tagasi.“ — „Ja sinu ema?“ — „Oh ta on väga haige ega saa üles tõusta, muidu oleks ta ise tulnud.“ — „Kas sul on vendi ka?“ — „Mul oli kaks venda, kuid nad surid möödunud nädalal; ma olen üksinda järele jäänud, kes veel ema pärast muret tunneb.“ — „Kui vana sa oled, Antonio?“ — „Ma olen kümne aastane ja püüan saada üksteistkümmend.“ Ja Antonio püüdis saada üheteistkümnepäevaseks, kuid ma kahtlen väga, et ta aasta hiljem veel elas. Kui haarasin ta käsivarre, et teha süstimist, siis tundsin, et väikesel mehel oli kõrge palavik.

„Kui kaua oled sa siis juba haige, Antonio?“ küsisin. — „Juba üle kolme kuu,“ vastas ta. — „Kas sind pole keegi ravinud?“ — „Ainult nõidarst. Ta pani mind ühte väikesesse tuppa kinni ning põletas siis seal sulgi, juukseid, nahka ja muid asju. Kui seisukord sellest hoolimata ei muutunud paremaks, siis hakkas ta mind peksma, et ajada välja pahu vaime, kes põhjustavad haiguse. Sellise ravimise kätte surid minu isa ja vennad.“

Kui Antonio oli meid tänanud arstiabi ja rohtude eest, mis andsime tema ema jaoks, asus ta oma kanusse ja sõudis minema. Kui väike kanu libises üle hõbeselge vee ja kadus tumedate palmide varju ning kui meie kõrvu kostusid veel kaugelt aerulöögid, siis ei suutnud me muud kui mõelda: „Väike Antonio läheb tagasi, tagasi oma koju, kus valitseb vaesus, kurbus, haigus, nõjavägi, ebask ja surm; tagasi pimedusse, kus peab elama maailmas ilma Jumalata ja lootuseta.“

Laijal maailmapöllul on Antonio ainult üks neist tuhandetest, kes peavad olema lootuseta olukorras. Mõeldes sellele, et meil on parem seisukord, peaksime olema tänulikud ja ka midagi tegema nende heaks, kes on viletsuses. *L. B. Halliwell.*

* * *

Käesoleva lehe eesmärk on süvendada kõrget aadet — ligimesearmastust. Ühtlasi on toodud ülevaade adventkoguduste avitustööst ning tutvustatud liikumist üldse. Avaldame tänu neile, kes on annetanud. Iga summa, nii lehe alammääraline hind kui ka üle selle annetused, antakse meie ustavate levitajate poolt keskkassale üle. — Adventkoguduste liidu asukoht: Merepuiestee 14a, Tallinn.

LOOTUS EI JÄTA HÄBISSE

Kaug-Idas asuvad Uus-Guineast kirde pool kaks saart Emira ja Mussau, mille elanikud olid veel viie aasta eest sügavas paganuses ja algelistes eluviisides. Siis sündis, et adventmisjon asus neile saartele, ja vähem kui kahe aasta jooksul elanikud elasid läbi suure muudatuse.

Verised võitlused mõlema saare elanikkude vahel on lakanud evangeeliumi mõju läbi ning selle asemel on neil üksteisega tihe läbikäimine.

Ühel päeval asus kaksteist pärismaalast Emira saarelt teele, et külastada sõpru Mussau saarel. Tagasireisul tabas neid tugev torm; paat läks ümber ja kõik langesid vette. Neil aga läks siiski korda paadist kinni hoides end pidada vee peal. Kolm meest, kes oskas ujuda, otsustas tuua abi Mussault. Sealt sõideti välja hädalisi otsima, kuid ei leitud üles.

Kaks meest aga hakkas ujuma Emira saarele ja neilgi õnnestus jõuda eesmärgile ja välja saata päästepaat, mis ka merehädalised viimati üles leidis. Kuid mis sündis? Kolm naist ja üks mees vajus just pisut enne seda, kui tuli abi.

Ainult kaks meest ja üks tütarlaps aidati veest välja. Neile anti kookuspiima ja nad mähiti soojadesse riidesse. Varsti nad toibusid ja rääkisid oma läbielust. Mõlemad mehed andsid kiituse tütarlapse ülalpidamise kohta. Nad tunnistasid, et tema usk ja palved on nad päästnud. Sest kuuskümmend tundi vees olles on ta palunud ja lootnud, et Jumal ta päästab. Kui kaashädaline muutus araks, siis julgustas teda usklik tütarlaps. Teised, kes lasksid endil vajuda, olid heitnud lootuse ja ütelnud: „Kui Jumal oleks või-

nud meid aidata, siis ta oleks seda teinud juba ammu. Ta ei aita meid enam.“ Ometi tütarlaps uskus ja lootis edasi, ja vähe aja pärast sai ta ühes mõlemate meestega päästetud. Teised, kes olid oma uskumatuse tõttu kimbatuses, ei võtnud end enam kokku, et veel kannatada.

A.

„TÄNAN, ET TOHTISIN ANNETADA!“

Nõnda ütleb annetaja vae-sele Indias. Annetaja tänamise aluseks on mõte, et ligimeseavitamine on endastmõistetav asi ja et abivajajas nähakse Jumala saadikut, kes annetajale meele tuletab, et tuleb tänulik olla kõikide annete andjale, see on Jumalale.

Ka Türgimaal pole moeks, et kerjus tänab. Juba enne, kui ma temale midagi annan, soovib ta mulle Jumala õnnistust ja lubab minu eest palvetada. Niipea aga kui tal on soovitud asi käes, ta ei ütle mulle enam sõnagi. Tänuavaldust sõnades ega muul viisil seal ei tunta. Annetamine on muhameedlastele üks viiest kohustusel. Miks peakski siis kerjus tänama, kui ta ei palugi armu ega mõnd heategu, vaid nõuab ainult oma õigust, ja annetaja täidab oma kohust!

Meil muidugi pole vaja selles asjas võtta eeskujuks idamaa kombeid, kuid õppida võime sellest siiski, ja nimelt: Jumal ise on vaesed asetanud meie ukse ette, et me nende läbi Kristust teeniksime. Ta ütleb kord ustavaile: „Sest mul on nälg olnud ja te olete mulle süüa annud; mul on janu olnud, ja te olete mind hooldanud.“

Efbe.

S. P. A. U. Eesti Liidu väljaanne. Hind 35 senti.

